

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ἀριθμός 10

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

08-03-2026

Τό Ἅγιο Βῆμα, ἀδελφοί μου, εἶναι τό ἱερώτερο καί ἀγιώτερο μέρος τοῦ Χριστιανικοῦ Ναοῦ, εἶναι, τρόπον τινά, ἡ κεφαλή τοῦ ὅλου σώματος τῆς οἰκοδομῆς τῆς Ἐκκλησίας. Καλεῖται «πρεσβυτέριον» ἢ «ἱερατεῖον», ὡς προοριζόμενο γιά τόν Κληρο, «ἄδυτον», καί «ἄβατον», γιατί δέν ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος, παρά μονάχα στούς ἱερωμένους, καί παλαιότερα στούς βασιλεῖς. Καλεῖται καί «θυσιαστήριον» καί «ἰλαστήριον», γιατί «ἐν αὐτῷ» τελεῖται ἡ ἀναίμακτη θυσία καί «Ἅγια ἀγίων», γιατί ἐδῶ ἀγιάζονται τά τίμια δῶρα (Β. Ἰωάν. κ. Β. Σκουτέρη, Κατήχηση καί Λειτουργική σελ. 127).

Ὁ Συμεών Θεσσαλονίκης ἀναφέρει, ὅτι οἱ τρεῖς τάξεις τῶν ἱερωμένων, ὅταν εἰσέρχονται στό ἅγιο βῆμα «τάς ὑπερκοσμίους δυνάμεις τυποῦσι». Τό Ἅγιον Βῆμα πάντοτε βρίσκεται στήν ἀνατολικώτερη πλευρά τοῦ ναοῦ, γιά νά στρέφονται πρός αὐτό οἱ χριστιανοί, «ὡς τό τιμιώτερον μέρος» καί νά προσεύχονται στραμμένοι πρός ἀνατολάς: Ἐδῶ, σάν ἄλλος Μωϋσῆς στό θεοδόχο Σινᾶ, εἰσέρχεται ὁ ἱερέας, προκειμένου νά ἱερουργήσει, γιατί «ἀβέβηλος ὁ τόπος καί μόνοις ἱερεῦσι βατός».

Ὁ 69^{ος} Κανόνας τῆς ΣΤ' Οἰκουμ. Συνόδου (680) ἀπαγορεύει ρητά στούς λαϊκοὺς νά εἰσέρχονται στό ἅγιο Βῆμα, ἐκτός τοῦ βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἤθελε νά προσφέρει δῶρα στόν Πλάστη. Ἐπίσης, ἐπιτρέπεται καί στίς μοναχές νά εἰσέρχονται καί νά ἀνάβουν κερί καί κανδηλες καί νά εὐτρεπίζουν.

Ὁ Γερμανός Κωνσταντινουπόλεως γράφει: «Σύμφωνα μέ τήν ἀκολουθία τῶν ἐπουρανίων πραγμάτων καί τή διάταξη τῶν ἐπιγείων ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί κριτής τῶν ἀπάντων ἐνομοθέτησε. Ὑπάρχει τό Ἅγιο Βῆμα, τύπος καί θρόνος, εἰς τόν ὁποῖον ὁ παμβασιλεύς Χριστός προκάθεται μετά τῶν Ἀποστόλων Του, καί τό Βῆμα δηλοῖ - συμβολίζει, τά Ἅγια τῶν ἀγίων». Τό Ἅγιον Βῆμα εἶναι τό σκήνωμα τῆς Θείας Δόξας καί Παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Τό σημεῖο τῆς

ἀνατολῆς συμβολίζει τὴν ἀγιότητα, τὴν μεγαλειότητα, τὴν πνευματικότητα, τὴν αἰωνιότητα, τὴν ἀκούραστη εὐεργετικότητα τοῦ οὐρανίου Πατρὸς. Ἡ ἀνατολή εἶναι εἰκόνα γενέθλιας ἡμέρας, γιατί ἀπ' ἐκεῖ τὸ φῶς αὐξάνεται, ἀφοῦ ἔλαμψε πρῶτα πάνω στό σκοτάδι. Γιά τὸ λόγο αὐτό καί «πρὸς τὴν ἑωθινὴν ἀνατολὴν αἰ εὐχαί» (Κλήμ. Migne 9.461).

Ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς λέγει ὅτι «ἡ ἀνατολή εἶναι ὅ,τι κάλλιστον πρὸς τὴν Πηγὴν, ἄρα τῶν καλῶν ἀφιερωτέα ἢ ἀνατολή».

Ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης γράφει «Τὸ μὲν Βῆμα τὰ Ἅγια τῶν ἁγίων εἰκονίζει, τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν καί τοῦ οὐρανοῦ». Καί σέ ἄλλο σημεῖο ὑπογραμμίζει: «Τὸ Βῆμα, λοιπόν, ὡς ὑψηλότερον τῶν οὐρανῶν, ἔχει τὸ ἡμικύκλιον καί αὐτό εἰς πᾶν μέρος γίνεται εἰς ὅλους τοὺς ναοὺς, διὰ νὰ δηλώσει τὸ ὑπερουράνιον τοῦ βήματος».

Ἡ ΑΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ. Ἡ Ἁγία Τράπεζα εἶναι τὸ ἀναίμακτο θυσιαστήριον, τὸ ὁποῖο ὑπαινίσσεται ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν λέγει: «Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσι ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες». (Α' Κορ. 10,12 - Ἑβρ. 13,10). Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ἀποκαλοῦν τὴν Ἁγία Τράπεζα θυσιαστήριον, ἀλλά καί τράπεζα μυστική, φρικώδη, πνευματική, βασιλική, ἀθάνατη, ἁγία, θεία καθέδρα τοῦ Θεοῦ, μνημα Χριστοῦ, ἀνάπαυση Θεοῦ, ἐργαστήρι τοῦ μεγάλου θύματος.

Ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης λέγει: «Ὅθεν καί τράπεζα λέγεται, διότι εἰς ὅλους ὁ Χριστὸς εἶναι τροφή ζωτική καί τροφή καί ἄρτος, διότι στηρίζει καί ποτήριον ἐξ οἴνου, ἐπειδὴ εὐφραίνει καί δίδει ζωὴν καί θερμαίνει καί μεθύσκει καί μεταβάλλει καί ἀλλοιοῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν καλὴν ἀλλοίωσιν... Καί ὅστις δέν τρέφεται ἀπ' ἐκεῖ εἶναι νεκρὸς» (Συμεὼν Θεσσαλονίκης. Περί τοῦ ἁγ. ναοῦ P.G. 155, sel. 146).

Ὁ ἱστορικός Εὐσέβιος ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος Τύρου Παυλίνος «τό τῶν ἁγίων ἅγιον θυσιαστήριον ἐν μέσῳ ἔθηκε.»

Ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης γράφει: «Ἡ δὲ Ἁγία Τράπεζα εἶναι εἰς τὸ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου... Εἰς αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν ὁ Σωτὴρ, ὡς Θεὸς μὲν ἀναπαύεται, ὡς ἄνθρωπος δὲ θυσιάζεται. Διὰ τοῦτο πρόκειται ἐν τῷ μέσῳ εἰς ὅλους, διὰ νὰ Τὸν θεωρήσουν καί νὰ Τὸν ἀπολαύσουν οἱ οἰκεῖοι Του καί ἄξιοι». Καί συνεχίζει: «Εἶναι δέ

ύψωμένον καί λαμπρότατον, ἐπειδὴ εἰκονίζει τόν Θεόν». Ὁ Συμεών, στό ἐρώτημα γιατί εἶναι ἀπό πέτρα ἡ Ἁγία Τράπεζα, ἀπαντᾷ: Ἀπό λίθον δέ εἶναι τό θυσιαστήριον, ἐπειδὴ εἰκονίζει τόν Χριστόν, ὅστις καί πέτρα εἶναι, ὡς θεμέλιον ἡμῶν καί κεφαλή γωνίας καί λίθος ἀκρογωνιαῖος, καί διότι πάλαι ἡ πέτρα αὐτήν τήν Τράπεζαν εἰκόνιζεν, ἡ πέτρα δηλαδή μέ τήν ὁποῖαν ἐπότιζε τόν πάλαι Ἰσραήλ· οὐχί ὕδωρ ὑλικόν, ἀλλά μᾶς χαρίζει νάματα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τό ζῶν αἶμα τοῦ Θεοῦ Λόγου» (PG 155, σελ. 705).

Στά χρόνια τῶν διωγμῶν καί τοῦ μαρτυρίου, ὡς Ἁγία Τράπεζα εἶχε θέση καί ὁ τάφος τῶν μαρτύρων. Ὁ ἱερός Αὐγουστῖνος ἀναφέρει ὅτι στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ στήν Καρχηδόνα «τράπεζα τῷ Θεῷ κατεσκευάσθη, διότι αὐτός διά τῆς ἑαυτοῦ θυσίας τήν τράπεζαν ταύτην ἠὺτρέπισε». Ἀπό τήν πράξη αὐτή προέρχεται καί ὁ καθαγιασμός τῆς Ἁγίας Τράπεζας, μέ τήν τοποθέτηση ἁγίων λειψάνων μαρτύρων, κατά τόν ἐγκαινιασμό τοῦ ναοῦ.

Ὁ Συμεών Θεσσαλονίκης γράφει: «Τίθενται ὑπό κάτω τῆς Τραπεζῆς τά ἱερά λείψανα, ἐπειδὴ εὐρίσκονται οἱ ἅγιοι πάντοτε συμπαρόντες μέ τά πνεύματα εἰς τόν Χριστόν τόν μέγα μάρτυρα τοῦ Πατρός: ἀλλά καί ὡς θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας ὑπέχει τό θυσιαστήριον αὐτά τά λείψανα, διότι μέ τό αἶμα τοῦ Χριστοῦ, καί δι' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καί μέ τό αἶμα τῶν μαρτύρων ἔλαβεν ἡ Ἐκκλησία τήν σύστασιν αὐτῆς». Καί σέ ἄλλο σημεῖο παρατηρεῖ: «Τίθενται δέ ὑποκάτω εἰς τήν ἱεράν Τράπεζαν..., ἐπειδὴ εἶναι καί αὐτοί στῦλοι τῆς πίστεως καί στηρίζουσι τήν Ἐκκλησίαν μέ τήν ὁμολογίαν καί μέ τά αἶματα καί ἐμιμήθησαν καί ἠγάπησαν τήν ἀνέσπερον ἀνατολήν αὐτόν τόν Χριστόν».

Ἀλλά, θά συνεχίσουμε, πρῶτα ὁ Θεός, στό ἐπόμενο κήρυγμα. **ΑΜΗΝ!**